

Sygn. akt II K 1232/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Beata Chojnacka Kucharska

Protokolant Grzegorz Kosowski

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze – Mariusza Rybaka

po rozpoznaniu w dniu 24.11.2015r.

s p r a w y **M. P.**

syna J. i R. zd. T.

urodzonego dnia (...) w W.

oskarżonego o to, że:

1. w dniu 13 maja 2015 roku o godz. 18:30 w J. woj. (...) na ul. (...) kierował w ruchu lądowym samochodem marki F. (...) nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, gdzie wynik badania w wydychanym powietrzu przy użyciu urządzenia kontrolno - pomiarowego typu (...) nr (...) podczas pierwszego badania wyniósł: 0,73 mg/l, natomiast drugiego badania wyniósł: 0,66 mg/l, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o sygnaturze akt IIK 1744/13 za czyn z art. 178a § 1kk oraz wbrew orzeczonego tym wyrokiem środkowi karnemu w postaci zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych,

tj. o przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k.

2. w dniu 13 maja 2015 roku o godz. 19:28 w J. woj. (...) na ul. (...) kierował w ruchu lądowym samochodem marki F. (...) nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, gdzie wynik badania w wydychanym powietrzu przy użyciu urządzenia kontrolno - pomiarowego typu (...) nr (...) podczas pierwszego badania wyniósł: 0,83 mg/l natomiast drugiego badania wyniósł: 0,82 mg/l, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o sygnaturze akt IIK 1744/13 za czyn z art. 178a § 1 kk oraz wbrew orzeczonego tym wyrokiem środkowi karnemu w postaci zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych,

tj. o przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k.

I. oskarżonego **M. P.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt 1 i 2 części wstępnej wyroku, tj. występków z art. 178a § 4 k.k. i przyjmując, iż oskarżony działał w podobny sposób i w krótkich odstępach czasu w rozumieniu art. 91 § 1 kk w brzmieniu sprzed zmiany ustawą z dnia 20.02.2015r. (Dz. U. z 2015r. poz. 396) i za to na mocy art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 91 § 1 kk w brzmieniu sprzed zmiany ustawą z dnia 20.02.2015r. (Dz. U. z 2015r. poz. 396) wymierza mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 42 § 2 kk w brzmieniu sprzed zmiany ustawą z dnia 20.03.2015r. (Dz. U. z 2015r. poz. 541) w zw. z art. 91 § 1 kk w brzmieniu sprzed zmiany ustawą z dnia 20.02.2015r. (Dz. U. z 2015r. poz. 396) orzeka wobec oskarżonego **M. P.** środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 8 (ośmiu) lat;

III. na mocy art. 49 § 2 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 12.02.2010r. (Dz. U. z 2010r., nr 40, poz. 227) w zw. z art. 91 § 1 kk w brzmieniu sprzed zmiany ustawą z dnia 20.02.2015r. (Dz. U. z 2015r. poz. 396) orzeka wobec oskarżonego **M. P.** na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Penitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 1500 (jednego tysiąca pięciuset) złotych;

IV. na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego **M. P.** od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sygn. akt II K 1232/15

UZASADNIENIE

W oparciu o całokształt materiału dowodowego zebrany w aktach sprawy i ujawniony w trakcie przewodu sądowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 maja 2015r. oskarżony M. P. spożywał alkohol - wódkę. Po spożyciu alkoholu, około godziny 18.30 oskarżony kierował samochodem marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w ruchu lądowym jadąc ul. (...) w J.. Oskarżony w momencie kierowania samochodem znajdował się w stanie nietrzeźwości.

Dowód : - protokół użycia urządzenia kontrolno- pomiarowego do ilościowego oznaczania

alkoholu w wydychanym powietrzu k. 3,

- wyjaśnienia oskarżonego M. P. k. 18-19,

- zeznania świadka M. D.,

Tego samego dnia lecz około godzinę później oskarżony M. P. będąc po spożyciu alkoholu, kierował samochodem marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w ruchu lądowym jadąc ul. (...) w J.. Oskarżony w momencie kierowania samochodem znajdował się w stanie nietrzeźwości.

Dowód : - protokół użycia urządzenia kontrolno- pomiarowego do ilościowego oznaczania

alkoholu w wydychanym powietrzu k. 7,

- wyjaśnienia oskarżonego M. P. k. 18-19,

- zeznania świadka P. S..

Oskarżony kierował samochodem będąc uprzednio prawomocnie skazany za przestępstwo polegające na prowadzeniu w ruchu lądowym pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości tj. z art. 178 a § 1 kk wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 19 marca 2014r. sygn. akt II K 1744/13 oraz jednocześnie kierował samochodem wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat.

Dowód : - wyjaśnienia oskarżonego M. P. k. 18-19,

- dane o karalności k. 29-30,

- odpis wyroku k. 35.

Oskarżony M. P. ma 33 lata, ma na utrzymaniu jedno dziecko. Oskarżony utrzymuje się z prac dorywczych uzyskując z tego tytułu dochody na poziomie 2 000 zł. miesięcznie. Oskarżony był uprzednio wielokrotnie karany za przestępstwa wymierzone przeciwko różnym dobrom chronionym prawem, w tym za przestępstwa z art. 178 a § 1 kk i art. 178 a § 4 kk .

Dowód : - dane osobowo – poznawcze oskarżonego,

- dane o karalności oskarżonego k. 29-30,

- odpisy wyroków k. 33, k. 34, k. 35.

Oskarżony M. P. składając wyjaśnienia w postępowaniu przygotowawczym przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów (k. 18-19). W wyjaśnieniach oskarżony potwierdził fakt dwukrotnego kierowania w dniu 13 maja 2015r. po drogach publicznych J. samochodem F. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości.

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego M. P. zasługują na uznanie ich za wiarygodne. Wyjaśnienia oskarżonego znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków zdarzenia funkcjonariuszy Policji dokonujących w dniu 13 maja 2015r. kontroli drogowej oskarżonego - P. S. i M. D.. Świadkowie opisali okoliczności zatrzymania oskarżonego do kontroli oraz ustalenia co do stanu trzeźwości oskarżonego w chwili kierowania samochodem. Ich relacje w pełni korespondują nie tylko z wyjaśnieniami oskarżonego ale także z wynikami badań oskarżonego na zawartość alkoholu wydychanym powietrzem, z których wynika stan nietrzeźwości oskarżonego. W świetle wskazanych dowodów, w tym uprzedniej karalności oskarżonego za czyn z art. 178 a § 1 kk, o czym świadczy treść wyroku z dnia 19 marca 2014r. przyznanie się oskarżonego do popełnienia obu zarzucanych mu czynów nie budzi wątpliwości.

Nie ma żadnych wątpliwości, że oskarżony M. P. w dniu 13 maja 2015 r. swymi zachowaniami wypełnił każdorazowo znamiona występku z art.178a § 4 kk. Kierując samochodem po drodze publicznej znajdował się w stanie nietrzeźwości wprowadzając się w taki stan z pełną świadomością. Oskarżony kierując samochodem w stanie nietrzeźwości niewątpliwie był wcześniej karany wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 19 marca 2014r. sygn. akt II K 1744/13, a także jednocześnie kierował samochodem wbrew orzeczonemu tym wyrokiem zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, co decyduje o przyjęciu kwalifikacji prawnej z art. 178a § 4 kk.

Stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonego jest znaczny. Oskarżony jechał samochodem będąc każdorazowo w znacznym stanie nietrzeźwości, z pewnością stan ten wyklucza należyte obserwowanie sytuacji na drodze, która zmienia się dynamicznie. Podjął decyzję o kierowaniu samochodem bez żadnego ważnego powodu. Jechał główną ulicą miasta - ul. (...), w czasie gdy natężenie ruchu na drodze jest duże. Został poddany kontroli, gdyż jego wygląd wzbudził podejrzenie policjantów odnośnie stanu trzeźwości. Mimo to ponownie, tego samego dnia, godzinę później kierował samochodem. Wina umyślna oskarżonego, działanie w zamiarze bezpośrednim, nie budzi wątpliwości. Oskarżony był w pełni świadomy tego, że znajduje się pod działaniem alkoholu, a mimo to zdecydował się na kierowanie samochodem. Oskarżony miał też świadomość uprzedniej jego karalności za przestępstwo z art. 178a § 1 kk i orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym. Oskarżony zdecydował się przy tym po raz drugi na kierowanie samochodem tuż po pierwszej kontroli. Powyższe wskazuje na wysoki stopień winy oskarżonego i brak poszanowania porządku prawnego.

Kierując się dyrektywami sądowego wymiaru kary oraz mając na uwadze stopień winy oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonego, mając na względzie okoliczności wskazane powyżej, Sąd uznał, iż adekwatną do czynów popełnionych przez oskarżonego jest kara orzeczona w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności przy zastosowaniu art. 91 § 1 kk., gdyż czyny te zostały popełnione w podobny sposób i w krótkich odstępach czasu. Sąd uznał, że tak ukształtowana kara pozbawienia wolności jest adekwatna zarówno do stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonego, jak i stopnia jego winy. Sąd miał na względzie wymierzając karę, oprócz okoliczności wskazanych powyżej, dotychczasowy sposób życia oskarżonego, jego uprzednią wielokrotną karalność, pobyt w jednostce penitencjarnej, gdzie odbywał karę pozbawienia wolności i popełnienie obu przestępstw w okresie warunkowego przedterminowego zwolnienia z reszty kary. Mając na uwadze to, że oskarżony był trzykrotnie karany za czyny z art. 178 a § 1 k.k. na kary wolnościowe, a miało to miejsce w 2014r., ostatni wyrok zapadł w

dniu 13 listopada 2014r., oskarżony dopuścił się dwóch przestępstw poddanych pod osąd Sądu w początkowym okresie próby zakreślonym tym wyrokiem i w okresie warunkowego przedterminowego zwolnienia z reszty kary pozbawienia wolności, był także karany za przestępstwa wymierzone przeciwko innym dobrom chronionym prawem, a także uwzględniając okoliczności popełnienia w szczególności drugiego przestępstwa, mianowicie tuż po kontroli policyjnej, stwierdzić należy, iż brak jest podstaw do uznania, że po stronie oskarżonego istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna. Sąd nie dostrzegł żadnych szczególnych okoliczności, by karę pozbawienia wolności orzec z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Popełnienie czynu z art. 178a § 4 kk wiąże się, zgodnie z treścią art. 42 § 2 kk, z czasową eliminacją oskarżonego z uczestniczenia w ruchu drogowym w charakterze kierowcy. Mając na względzie stosowanie przepisu art. 42 § 2 kk w sytuacjach, gdy sprawca popełnia przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji będąc w stanie nietrzeźwości Sąd uznał, iż w sytuacji, gdy oskarżony będąc w stanie nietrzeźwości poruszał się pojazdem mechanicznym, koniecznym jest orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym. W tym kontekście Sąd uznał, że spełni swoje cele w zakresie prewencji indywidualnej, jak i ogólnej orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów, przy zastosowaniu art. 91 § 1 kk w wymiarze 8 lat. Określony w taki sposób środek karny z ustaleniem w/w zakazu na okres 8 lat będzie z pewnością dolegliwy dla sprawcy, nie przekraczając jednocześnie stopnia winy oskarżonego; nadto odpowiada społecznej szkodliwości czynów oskarżonego. Zdaniem Sądu styl życia oskarżonego, popełnianie już wcześniej przestępstw o podobnym charakterze, kierowanie samochodem bez jakiegokolwiek ważnej przyczyny, w wysokim stanie nietrzeźwości, to wszystko wskazuje na konieczność wyeliminowania oskarżonego z ruchu drogowego jako kierowcę na okres 8 lat.

Sąd orzekł też wobec oskarżonego, na podstawie art. 49 § 2 k.k. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Ustalając wysokość tegoż świadczenia Sąd wziął pod uwagę możliwości zarobkowe i majątkowe oskarżonego. Przy tym Sąd zważył by rozstrzygnięcie to swa dolegliwością nie przekroczyło stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu oskarżonego. Kierując się tymi przesłankami Sąd orzekł wobec oskarżonego M. P. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 1 500 złotych.

Z uwagi na to, że w chwili orzekania obowiązywała inna ustawa, niż w czasie popełnienia czynów, koniecznym było rozważenie, która z ustaw jest względniejsza dla sprawcy, stosownie do art. 4 § 1 kk. Oceny względności porównywanych ustaw należy dokonywać nie abstrakcyjnie lecz przez pryzmat konkretnej sytuacji istniejącej w danej sprawie. Art. 4 § 1 kk wyraźnie odnosi względność ustawy do sprawcy czynu zabronionego (podobnie: wyrok SN z dnia 03.12.2003r., sygn. akt V KK 73/03, Prok. i Pr. 2004/3/1). Przy stosowaniu art. 4 § 1 kk należy najpierw dokonać hipotetycznego wymiaru kary, środków karnych na podstawie ustawy starej i nowej, a następnie porównać uzyskany rezultat i jeżeli wypadnie in favorem ustawy starej, należy ją zastosować (tak: R.A. Stefański, „Ustawa względniejsza dla sprawcy”, Prok. i Pr. 1995,/9/s.106, Kodeks Karny. Komentarz pod red. n. M. Filara, Wydanie 4., Wolters Kluwer, Warszawa 2014, s. 29). Sąd zastosował, zgodnie treścią art. 4 § 1 kk, przepisy obowiązujące w dacie czynów popełnionych przez oskarżonego jako, że są one dla oskarżonego względniejsze. Świadczy o tym obecna i obowiązująca w dacie czynu różnica w treści art. 42 kk, obligującego obecnie do orzeczenia w sytuacji oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych dożywotnio, a także z uwagi na konieczność orzeczenia obecnie obligatoryjnego świadczenia pieniężnego w wysokości nie niższej niż 10 000 zł. Z uwagi na represyjny charakter środków karnych jest bowiem oczywiste, że stosuje się do nich reguły intertemporalne określone w art. 4 § 1 kk (por. wyr. SN z dnia 20.01.2012r., sygn. akt III KK 388/11).

Sąd wyraźnie wskazał w wyroku, który stan prawny ma w sprawie zastosowanie i został zastosowany w stosunku do oskarżonego powołując się każdorazowo na treść każdego ze zmienionych przepisów obowiązujących w dacie czynów. Nie budzi zatem żadnych wątpliwości, który stan prawny został zastosowany wobec oskarżonego. Tym samym Sąd w pełni wywiązał się z obowiązku nałożonego treścią art. 4 § 1 kk. Brak jest natomiast uzasadnienia do powołania w treści wyroku art. 4 § 1 kk. Jest to bowiem dyrektywa adresowana do Sądu, podobnie jak dyrektywy wymiaru kary z art. 53 kk, art. 54 kk, czy przepisy wskazujące na granice wymiaru jednostkowych kar grzywny, pozbawienia wolności, czy ograniczenia wolności. Przepis ten mówi wyłącznie o tym, którą ustawę należy zastosować w

sytuacji zmian legislacyjnych, normatywnych. Sąd ma więc wskazać w wyroku konkretną ustawę, jeśli stosuje ustawę obowiązującą poprzednio. W doktrynie i orzecznictwie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przy ocenie kwestii względności ustawy karnej należy brać pod uwagę nie tylko ustawę obowiązującą w chwili orzekania i w chwili popełnienia czynu ale także ustawę pośrednią, jeżeli obowiązywała ona między czasem popełnienia przestępstwa, a czasem orzekania. Nie jest więc wykluczone wystąpienie dwu lub więcej ustaw pośrednich, a zatem może zdarzyć się, że Sąd będzie musiał dokonać oceny nie dwóch stanów prawnych, a trzech, czy więcej (tak przykładowo: wyrok SN z dnia 09.10.2008r., sygn. akt WA 40/08, Biul. SN 2008/13/49, Kodeks Karny. Komentarz pod red. n. M. Filara, Wydanie 4., Wolters Kluwer, Warszawa 2014, s. 28- 29). W takiej sytuacji przywołanie art. 4 § 1 kk. w treści rozstrzygnięcia jest pozbawione jakiegokolwiek sensu, bo nie daje odpowiedzi, który stan prawny Sąd zastosował, a nie to jest istotą art. 4 § 1 kk. Z powyższego wynika zatem jednoznacznie, że w razie różnych stanów prawnych należy przywołać konkretny stan prawny, który jest w danej sprawie stosowany, a nie art. 4 § 1 kk. Zauważyć należy, że sytuacja dotycząca trzech stanów prawnych występuje właśnie w tej sprawie z uwagi na zmieniającą się treść zasad orzekania i wymiaru świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. W dacie 13 maja 2015r. art. 49 § 2 kk miał treść nadaną ustawą z dnia 12.02.2010r., następnie przepis ten zmienił się z dniem 18 maja 2015r., by być uchylonym z dniem 1 lipca 2015r., a wprowadzono treść art. 43a § 2 kk. Powołanie w tej sytuacji art. 4 § 1 kk. w wyroku nie odpowie na pytanie podstawowe: który stan prawny został w sprawie zastosowany. Takie stanowisko w pełni odpowiada treści art. 413 § 1 pkt 6 kpk, gdzie wymieniono elementy, jakie winien zawierać wyrok – wskazanie zastosowanych przepisów ustawy karnej, a więc konkretnych przepisów. Wskazanie konkretnych przepisów ustawy karnej obowiązującej w dacie popełnienia czynów, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, wymóg ten spełnia. Art. 4 § 1 kk., co oczywiste, nie mieści się w kategorii takich przepisów, o jakich mowa w art. 413 § 1 pkt 6 kpk, a więc brak jest podstaw do powoływania go w treści wyroku. Zauważyć należy, że Sąd Najwyższy rozważając stosowanie w konkretnych sprawach w zakresie wymiaru kary art. 4 § 1 kk nigdy nie nakazuje wskazywać w podstawie skazania, czy wymiaru kary art. 4 § 1 kk., a jedynie podkreśla konieczność rozważenia art. 4 § 1 kk. kierując się tym, że nie jest to norma materialno – prawna, a reguła intertemporalna. Wystarczy przeanalizować orzecznictwo SN na gruncie art. 89 kk, by wnioski takie wprost wyprowadzić. Wprawdzie Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 lutego 2014r. sygn. akt II AKa 16/14 (LEX 1504343) wskazał na konieczność powoływania w wyroku art. 4 § 1 kk ale w sytuacji, gdy dochodzi do zmiany kwalifikacji prawnej czynu wobec zmiany stanu prawnego i wówczas, jak twierdzi, art. 4 § 1 kk winien być powołany w kwalifikacji prawnej czynu oraz podstawie skazania. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie ma miejsca, albowiem kwalifikacja prawna czynu nie uległa zmianie. Zauważyć także należy, że Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w orzeczeniach zapadłych w sprawach o sygn. akt VI Ka 483/15, VI Ka 317/15 (dla przykładu) również nie dostrzega konieczności powoływania art. 4 § 1 kk w treści wyroku, przy czym z treści tych orzeczeń jednoznacznie wynika, że stosował przepisy obowiązujące w dacie popełnienia czynu, a nie orzekania.

Z uwagi na to, że oskarżony nie uzyskuje stałych dochodów, a wyłącznie podejmuje dorywcze zatrudnienie, ma na utrzymaniu jedno dziecko, stosownie do treści art. 624 § 1 kpk, Sąd zwolnił w całości oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych uznając, że ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.